

‘Sjabbat sjalom!’ Zo groeten veel Joden elkaar aan het einde van de week en tijdens sjabbat.

Als ik een Joodse jongen of meisje zou vragen: ‘Wat is de fijnste dag van de week?’ dan zullen ze bijna allemaal zeggen: de sjabbat, de Joodse rustdag!

Joden houden van de sjabbat. Het is daarom niet zo vreemd dat het eeuwige leven in Joodse bronnen wordt vergeleken met een ‘jom shekulo sjabbat’; ‘een oneindige sjabbat’.

Waarschuwing

De sjabbat begint op vrijdagavond en duurt tot zaterdagavond. In Genesis lees je namelijk dat een nieuwe dag in de Bijbel begint bij zonsondergang (Gen. 1:5).

Als de sjabbat begint, komt Jeruzalem tot rust.

Op de sjabbat mag het Joodse volk niet werken. Totaal zijn 39 soorten werkzaamheden verboden op sjabbat; de zogenaamde ‘melachot’. Veel van deze werkzaamheden hebben te maken met het dagelijks werk of vragen veel lichamelijke inspanning.

Om te voorkomen dat je per ongeluk de sjabbat ontheiligt, kun je in Israël in de krant of op de kalender precies zien hoe laat de sjabbat begint. In de stad Jeruzalem klinkt vlak voordat de sjabbat begint zelfs een harde sirene als waarschuwing.

Schepping

Waarom vinden veel Joden de sjabbat zo’n fijne dag? Dat heeft alles te maken met de twee redenen die God Zelf geeft voor de sjabbat.

In Exodus 20 lezen we dat de sjabbat herinnert aan de schepping (Ex. 20:8-11). God rustte op de zevende dag. Door dat als schepsel ook te doen, eer je je Schepper. Je laat zien dat je beseft dat je niet zelf altijd en overal uitmaakt wat je doet. En het is echt waar: gehoorzaamheid aan dit gebod geeft vreugde in je hart.

In Deuteronomium 5 wordt de sjabbat verbonden aan de slavernij in Egypte (Deut. 5:12-15). Een slaaf heeft geen vrije dag, maar God heeft het Joodse volk bevrijd. Ze zijn vrij. En als je echt beseft hoe waardevol vrijheid is, dan gun je het ook de ander, ja zelfs de os en de ezel in de stal.

Genadedag

Soms verbaast het me een beetje hoe nonchalant christenen omgaan met de zondag. Ik denk dat we veel van de Joden kunnen leren. Is er voor ons geen reden om onze Schepper een dag in de week te eren door gehoorzaam ons werk neer te leggen?

En is er, als je de Heere Jezus persoonlijk kent, ook niet een overvloed aan redenen om je één dag in de week in het bijzonder te verblijden over de vrijheid die je in Hem hebt ontvangen?

De rustdag is een genadedag; geniet ervan!

De sjabbatsmaaltijd

Hoe ziet een gemiddelde sjabbat van een religieuze Jood er ongeveer uit? De sjabbat begint op vrijdagavond met het aansteken van twee sjabbatskaarsen. Dat gebeurt meestal door de moeder vlak voordat de sjabbat begint. Want het maken van vuur op sjabbat is verboden.

Het bijwonen van een sjabbatsmaaltijd is een hele belevenis.

De vader is ondertussen in de synagoge. Daar is op vrijdagavond een korte, vreugdevolle dienst waar de sjabbat wordt verwelkomd. Deze dienst heet 'kabalath sjabbat'.

Na de dienst volgt er thuis een uitgebreide maaltijd. Voor die maaltijd geldt één verplichting: het moet de lekkerste maaltijd van de week zijn. Moeders zijn daarom vaak heel de vrijdag druk met alle voorbereidingen.

Vaste gerechten zijn de sjabbatsbroden, de 'challot', en de sjabbatswijn. De twee challa's symboliseren de dubbele hoeveelheid manna dat de Israëlieten mochten verzamelen voor de sjabbat. De wijn symboliseert de vreugde van de sjabbat.

Twee 'challot', sjabbatsbroden.

Voor de sjabbatsmaaltijd geldt: het moet de lekkerste maaltijd van de week zijn.

Het bijwonen van een sjabbatsmaaltijd is een hele belevenis. Er wordt gezongen, gezellig bijgepraat en genoten van het heerlijke eten. En een groot voordeel: je hoeft de afwas niet te doen, want op sjabbat mag je niet werken!

*'De rustdag is een genadedag;
geniet ervan!'*

Vreugde

Veel Joden gaan zaterdagmorgens en 's -middags naar de synagoge. Tussendoor doet men samen spelletjes, bijvoorbeeld een Bijbelse quiz, bestudeert men religieuze boeken en rust uit (de vrijdagavond is vaak de opblijfavond in Joodse gezinnen). Ook maken veel gezinnen een wandeling.

Als de zon op zaterdagmiddag ondergaat, eindigt de sjabbat met de havdalah-ceremonie. Tijdens die ceremonie wordt er een zegen uitgesproken over een glas wijn, enkele geurige kruiden en het licht van een kaars.

Het is opnieuw een handeling vol symboliek. De geur van de kruiden helpt je om de vreugde van de sjabbat mee te nemen de nieuwe week in. Het aansteken van een kaars herinnert aan wat God deed op de eerste dag van de week: het scheppen van licht.

Het uitzien naar de volgende sjabbat kan beginnen! Sjabbat sjalom!

Vindplaatsen in de Bijbel

Genesis 1:5, Exodus 20:8-11, Deuteronomium 5:12-15.

© 2023 De Verkenners

Deze informatie is afkomstig van de website: www.deverkenners.info.

Op alle teksten, foto's en video's is auteursrecht van toepassing. Het is zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van De Verkenners niet toegestaan dit materiaal op enigerlei wijze te kopiëren of te verspreiden.

De Verkenners is een gezamenlijk project van Stichting Steunfonds Israël/Isaac da Costa, Stichting Steun Messiasbelijdende Joden en het Centrum voor Israëlstudies.